
Mededelingenblad van het Sint Jozefkoor

Juni 2006, jaargang 16, nummer 2

Redactie:

Maartje Kater

Emiel van Lieshout

Volgende kopiestop: 13-8-2006

Email: sintjozefkoor@hotmail.com

Beste koorleden,

Eindelijk gaat het met het weer de goede kant op. Het wordt zonniger, warmer en dat komt goed uit, want de meesten van ons zijn met hun gedachte al bij een welverdiende vakantie. De plannen zijn gemaakt, de bestemming in binnen- of buitenland uitgekozen. Voor ons als koor betekent dit ook dat er geïnformeerd wordt hoe het staat met de beschikbaarheid van koorleden tijdens de vakantieperiode. Graag willen wij nl. gewoon elke week als Sint Jozefkoor de Hoogmis verzorgen. Helaas is dat dit jaar niet voor alle vakantie-zondagen mogelijk gebleken.

Gedurende de vakantieperiode zal er volgens onderstaand schema gezongen worden. De volgende mensen zijn, volgens de opgave, in ieder geval aanwezig.

<u>zo. 02 juli</u>	<u>zo. 09 juli</u>	<u>zo. 16 – 23 - 30 juli</u>	<u>zo. 06 aug.</u>
Gerard	Gerard		Gerard
Jos B.	Jos B.	Op deze zondagen	Leontain
Leontain	Hans	wordt er door ons	Hans
Hans	Sjef	koor niet gezongen.	Sjef
Sjef	Jan		Jan
Jan	Jos L.		Jos L.
Jos L.			

Niet opgegeven en toch beschikbaar? Kom maar gerust, graag

Van de voorzitter

zelfs!

Op vrijdag 29 september, zoals aangekondigd, verlenen wij als koor medewerking bij een "liturgisch concert" in de kerk van Lierop. Het thema van deze avond is "Engelen" en vindt 's avonds plaats van 20.00 - 21.30 uur. Onze bijdrage zal zowel uit Polyfonie als Gregoriaans bestaan.

Maar voor het zover is, eerst voor allen een prettige vakantie toegewenst.

Theo Bastiaans,
voorzitter.

Rooster

Hieronder vindt u het rooster tot en met augustus.

- Zo. 11-06 Heilige Drie Eenheid
Vaste gezangen 8^e mis; Credo III
- Zo. 18-06 Sacramentsdag
- Zo. 25-06 12^e zondag door het jaar
Vaste gezangen Missa Primitiva; Credo III
- Zo. 02-07 13^e zondag door het jaar
Vaste gezangen Missa Primitiva; Credo III
- Vakantieperiode 14^e, 15^e, 16^e, 17^e zondag door het jaar
Vaste gezangen Missa Primitiva; Credo III
Op 6-08 gedaanteverandering van de Heer
Vaste gezangen Missa Primitiva; Credo III
- Zo. 13-08 19^e zondag door het jaar
Vaste gezangen Missa Primitiva; Credo III
- Di. 15-08 Maria Hemelvaart
Vaste gezangen 8^e mis; Credo III
- Zo. 20-08 20^e zondag door het jaar
Vaste gezangen 11^e mis; Credo I
- Zo. 27-08 21^e zondag door het jaar
Vaste gezangen 11^e mis; Credo I

Repetitieschema

Hieronder vindt u de data van de repetities tot aan kerst.

03-06	<i>Polyfonie</i>
10-06	Gregoriaans
17-06	<i>Polyfonie</i>
24-06	Gregoriaans
1-07	Gregoriaans; laatste repetitie voor zomervakantie
12-08	Gregoriaans; eerste repetitie na zomervakantie
19-08	<i>Polyfonie; partijrepetitie</i>
26-08	Gregoriaans
02-09	<i>Polyfonie; partijrepetitie</i>
09-09	Gregoriaans
16-09	<i>Polyfonie</i>
23-09	Gregoriaans
30-09	<i>Polyfonie</i>
07-10	Gregoriaans
14-10	<i>Polyfonie; partijrepetitie</i>
21-10	Gregoriaans
28-10	<i>Polyfonie</i>
04-11	Gregoriaans
11-11	<i>Polyfonie</i>
18-11	Gregoriaans
25-11	<i>Polyfonie</i>
02-12	Gregoriaans
09-12	<i>Polyfonie – pregenerale repetitie :</i> <i>Verplicht aanwezig zijn</i>
16-12	Gregoriaans
23-12	<i>Polyfonie – generale repetitie :</i> <i>verplicht aanwezig zijn</i>

Cosimo I en zijn invloed op de kerkelijke zangcultuur in Florence

Gedurende de renaissance speelde in Italië niet alleen Rome een prominente rol in de kerkelijk muziekcultuur, ook in Florence was een centrum voor musici en componisten. Deze tekst geeft een indruk van dit stukje geschiedenis.

De kerkelijke cultuur van Florence speelde al vanaf de vroege middeleeuwen een prominente rol in Italië. Met name op het gebied van de architectuur, maar ook zeker op het gebied van de zangcultuur werden de Florentijnen gezien als toonaangevend. In Florence werd er gedurende de middeleeuwen enorm veel aandacht besteed aan de kerken. Zo werden er een aantal nieuwe gebouwd en andere werden vergroot. Onder de heerschappij van Cosimo I de' Medici staan drie kerken centraal: De San Lorenzo, de kapel San Giovanni en de kathedraal Santa Maria del Fiore. Deze drie kerken waren van oudsher al nauw verbonden met de familie de' Medici. Nadat de Medici's aan het einde van de vijftiende eeuw de macht verloren in Florence had dit ook zijn invloed binnen de kerk. De kerkelijke cultuur raakte in groot verval doordat niet langer geprofiteerd kon worden van het culturele mecenaat van de' Medici's. Ook voor de musici van de drie kerken die verbonden waren aan de' Medici's had dit een aantal consequenties. Zangers konden niet langer betaald worden en werden noodgedwongen van de loonlijsten geschrapt. Hierdoor was het in veel gevallen niet meer mogelijk om nog langer polyfone werken uit te voeren. Het werd zelfs zo erg dat op een gegeven moment zelfs geen melding meer wordt gemaakt van de uitvoering van polyfone gezangen tijdens de Goede Week (voor de katholieke kerk de belangrijkste periode van het kerkelijke jaar). In de jaren '30 van de zestiende eeuw doen desalniettemin een aantal koorleiders, waaronder Giovanni Piero di Niccolò, pogingen om meer continuïteit in de

Postvak IN (vervolg)

zanguitvoeringen te brengen. Deze initiatieven lopen door de voortdurende machtsstrijd, zowel binnen als buiten de kerk, echter keer op keer mis. Uiteindelijk vinden pas verbeteringen plaats wanneer de Medici's opnieuw aan de macht komen in Florence.

Een opleving binnen de kerkelijke muziekcultuur zien we dan ook onder het langdurige regime van Cosimo I. Een aantal maatregelen van Cosimo zelf, zorgen ervoor dat de muziekcultuur enorm wordt gestimuleerd. Een van die maatregelen voert hij in vanaf 1 januari 1540. Hij zorgt ervoor dat de koren van de drie Medici-kerken worden gefuseerd. Op deze manier meent Cosimo dat er meer regelmaat te brengen is in de uitvoeringen binnen de kerken. Het nieuwe koor bestaat in eerste instantie uit 23 zangers:

Sopranen

Niccolò di Giovanni
Masino di Antonio
Giovanni di Tommaso
Pierino di Antonio
Cecchino di Filippo
Francesco di Cammillo
Antonio di Simone

Alten

Bastiano di Giovanni Tinucci
Simone Soldato
Bernardo Grassucci
Raffaello di Piero Turini
Iacopo di Giovanni Rossino
Tommaso di Antonio di Piero

Tenoren

Gianpiero di Niccolò
Batista di Lorenzo Bracci
Cipriano di Lancilotto
Giuliano di Iacopo

Postvak IN (vervolg)

Bassen

Piero di Girolamo Cardini

Ventura di Lodovico Peri

Agostino di Iacopo

Giovanfrancesco dipintore ditto Bassotto

Francesco di Lorenzo Aglietti

Deze 23 zangers stonden onder leiding van de nieuwe *maestro di cappella*: Francesco Corteccia. Vanaf de oprichting van het nieuwe koor verschenen er steeds meer rapporten in opdracht van Cosimo, waarin de gemaakte afspraken met de zangers werden vastgelegd. Alle zangers werden vanaf 1540 betaald voor hun diensten. Dit gebeurde echter niet in alle gevallen door de kerk zelf. Er waren tal van financiële bronnen waaruit kon worden geput. In bijna alle gevallen waren deze bronnen wel terug te voeren op hertog Cosimo zelf. Ten aanzien van de drie Medici-kerken zijn twee fondsen van groot belang: De *Arte dei mercatanti di Calimala* en de *Arte di Lana*. Deze twee fondsen hielden toezicht op de administratie van de Santa Maria del Fiore, maar betaalden ook de salarissen van een aantal zangers. Cosimo betaalde ook zelf het salaris van een aantal musici, waaronder Francesco Corteccia. Een andere maatregel van Cosimo I om de kwaliteit van de koren in ere te herstellen was de herinvoering van audities. Elke zanger was verplicht om eens in de vier maanden auditie te doen bij de *maestro di cappella*. Bij een goed gevolg van deze test volgde automatisch een hernieuwde aanstelling van opnieuw vier maanden. Zo werd op een adequate manier de kwaliteit van de zangers gewaarborgd. Als derde maatregel zorgde Cosimo ervoor dat het koor niet alleen diensten verzorgde in de Santa Maria del Fiore, maar ook in de San Lorenzo en de San Giovanni. Zo werden alle Medici-kerken voorzien van muzikale ondersteuning door Cosimo I.

Door: Michiel van Lieshout

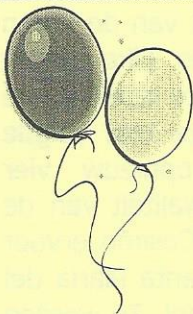
Het vervolg van dit artikel is te lezen in volgend mededelingenblad.

Postvak IN

Voetnoten behorende bij 'Cosimo I en zijn invloed op de kerkelijke zangcultuur in Florence'

1. Op het dieptepunt van de crisis binnen de kerkelijke muziekcultuur werd er in de salarisboeken enkel melding gemaakt van een organist. Zie D'Accone, Frank A., *The Musical Chapels At The Florentine Cathedral*, blz. 24.
2. Zoals al eerder opgemerkt was Corteccia sinds 1531 als organist van de San Lorenzo in dienst van de familie de' Medici.
3. Kirkendale, Warren, *The Court Musicians in Florence During the Principate of the Medici*, blz. 643.
4. Het doen van tussentijdse audities was overigens een oud gebruik in de vijftiende eeuwse koortradities in Florence. Deze traditie kwam echter tot een voorlopig einde aan het begin van de zestiende eeuw. Zie D'Accone, Frank A., *The Musical Chapels At The Florentine Cathedral*, blz. 26.

Onze jarige



8 juni Leontain van Lieshout

Bestuur, dirigenten en leden feliciteren u van harte en wensen u een fijne verjaardag toe

